

Ринок природного газу для побутових споживачів

Вебінар для тренінгу з ринку газу для журналістів

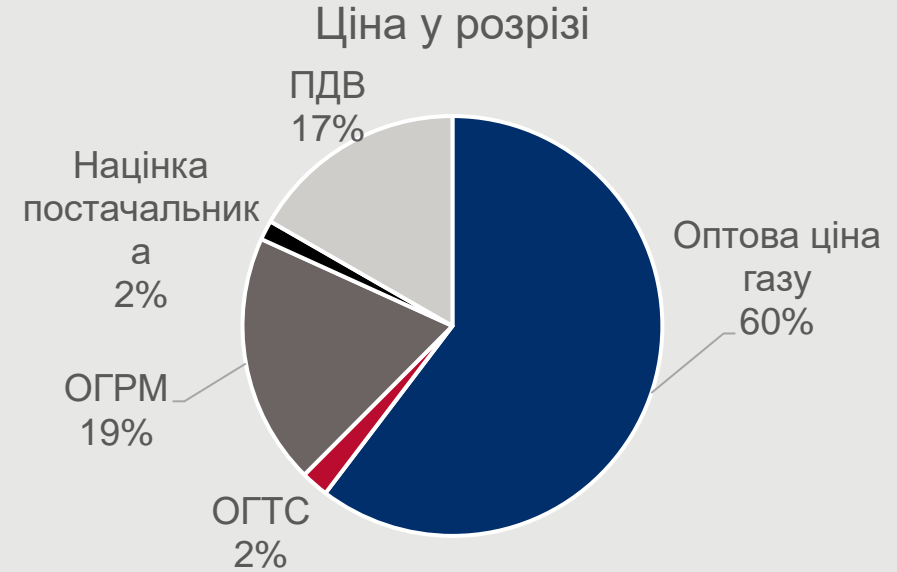
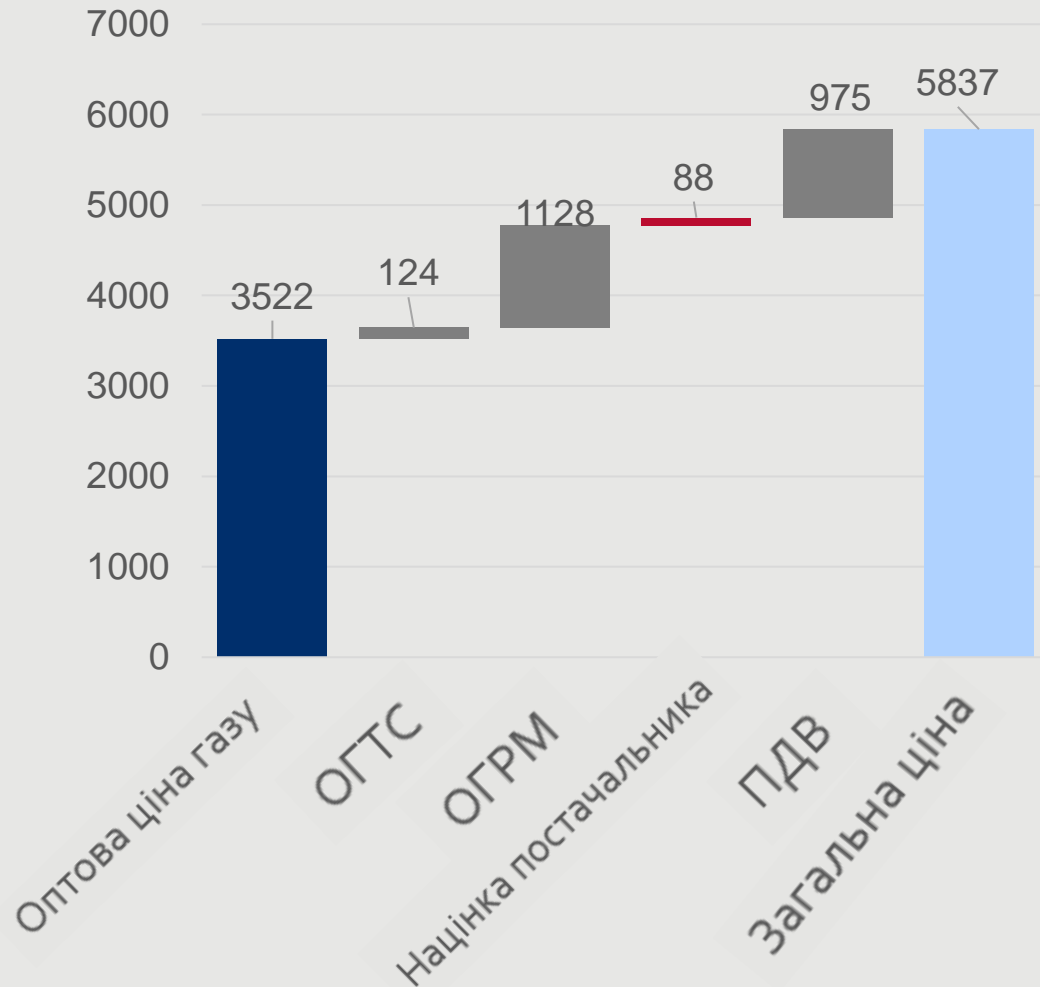
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Ціни на природний газ для побутових споживачів

Алі Аукаті, Керівник газового
сектору ESP

Складові ціни

Серпень: складові ціни на газ для побутових споживачів

- Тарифи на ОГТС та ОГРМ – встановлюються Регулятором
- Оптова ціна газу – відповідно до ринку
- Націнка постачальника – обсяг що постачальник бере на покриття витрат і його прибуток
 - За умовами ПСО – Націнка постачальника становила 2.5%

Змінні чинники, що впливають на ціну газу

Оптова ціна газу

- Це ключовий чинник, який визначається ціною на ринку
- Постачальники можуть стратегічно купувати «дешевий» газ і зберігати його, щоб мати більше можливостей для пропонування конкурентних цін споживачам

Тарифи ОГТС та ОГРМ

- Встановлюються Регулятором та складають близько 20% від загальної ціни на газ (виходячи з цін у серпні)
- Не контролюються постачальниками і є фіксованою вартістю протягом періоду постачання

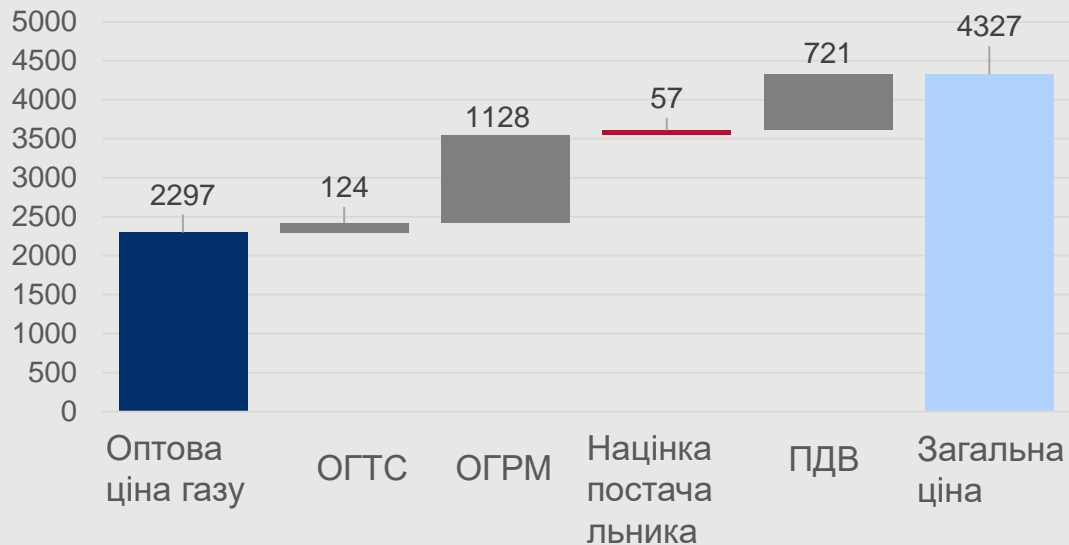
Націнка постачальника

- Націнки постачальників, раніше обмежені 2,5%, тепер лібералізовано
- Націнки різняться залежно від постачальника → конкуренція за пропоновану націнку → конкуренція між постачальниками
- Націнки зазвичай включають всі витрати постачальника + прибуток

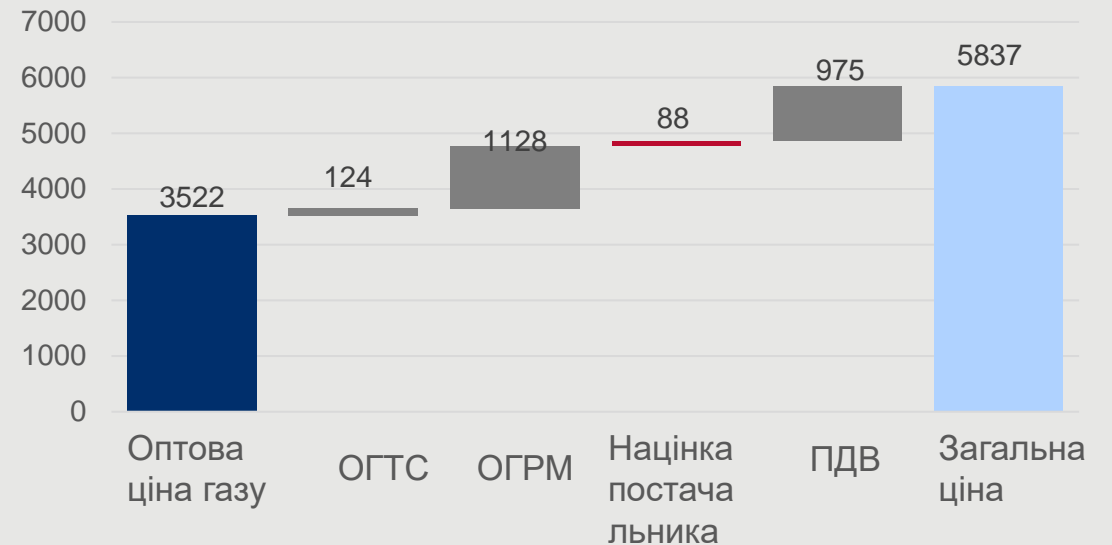
Ціни ПСО проти Конкурентного ринку

- Липнева ціна за ПСО: 4328 грн/1000м³
- Серпнева ціна після відміни ПСО: 5837 грн/1000м³
 - Звідки зростання на ~1500 грн/1000м³?
 - Ціна газу зросла на 1200 грн/1000м³
 - Зросла націнка + ПДВ: 280 грн/1000м³
- Зростання не через постачальників
- Зростання було б і при ПСО
- Націнка постачальників майже не змінилися, і **залишилися на рівні 2.5%**
- **Фактичні ціни постачальників за серпень варіювались в залежності від постачальника - єдиної ціни не існує**

Липень: складові ціни на газ для побутових споживачів

Серпень: складові ціни на газ для побутових споживачів

Важливість оплати рахунків

Історично – Націнки були обмежені для постачальників за ПСО на рівні 2.5%

- Це означало, що постачальники часто не могли дозволити собі купувати газ наперед
- Постачальники були не в змозі підтримувати діючий бізнес
- Безнадійні борги накопичувались → Неплатежі по всій системі

Зараз постачальники можуть встановлювати націнку вище 2.5%

Націнки ймовірно зростуть для покриття таких витрат:

- Система виставлення рахунків & покази лічильника
- Оборотний капітал (напр. передоплата за газ)
- Витрати на персонал
- **Небаланси**
- **Безнадійні борги**

Високий % неплатежів

→ Нижчі доходи → Підвищення націнки для покриття витрат → Більші ціни для споживачів

Низький % неплатежів

→ Вищі доходи → Можливість зменшити націнки → Нижчі ціни для споживачів

Ключові висновки

Найбільша частина ціни для споживачів – це вартість самого газу

- Оптова ціна газу та націнка постачальника – єдині змінні фактори що впливають на кінцевого споживача (найбільший вплив має оптова ціна газу)

Відміна ПСО несуттєво сприяє зростанню цін

- Припускаючи, що ціна за ПСО близька до оптової ціни газу, єдина відмінність – це гранична націнка постачальника 2.5%
- Дозвіл на збільшення націнки → покращення фінансової стійкості системи

Конкуренція постачальників та платіжна дисципліна

- На ринку з'являється більше конкуренції – пропонуються кращі послуги та ціни
- Обсяг платежів зменшується → націнка та ціна зростають
- Рахунки сплачуються → націнка зменшується

Пізніше ми розглянемо деякі прогнозовані сценарії для подальшого висвітленні цієї теми

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Як споживачі можуть обирати постачальника природного газу

Олександр Овдієнко,
Головний експерт з газових питань ESP

Теми що будуть розглянуті

- Чому це важливо? Баланс прав та обов'язків
- Яким є процес вибору?
- Де можна знайти інформацію?
- На що звернути увагу при прийнятті рішення?

Чому це важливо? Баланс прав та обов'язків

Права

- Свобода вибору та зміни постачальника
- Безперервне отримання газу за умовами договору
- Знижка у разі поганої якості послуг
- Безкоштовне отримання інформації щодо умов постачання газу, обсягів, тощо
- Розірвання договору та/або компенсація боргів
- Врегулювання взаєморозрахунків

- Підписання угоди з постачальником або відключення
 - Забезпечення своєчасної та повної оплати
 - Ефективне та безпечне використання газу
- Повідомлення за 20 днів до виселення з приміщення, та -
Своєчасна оплата остаточного рахунку

Обов'язки

**Відсутність постачальника = Відсутність прав відбирати газ =
Відповідальність за відключення**

Яким є процес вибору?

Знайти
інформацію

Провести
аналіз

Прийняти
рішення

Необхідна детальна інформація щоб провести аналіз і прийняти рішення

Де можна знайти інформацію?

Реєстр ліцензіатів – Всі постачальники газу повинні мати ліцензію НКРЕКП

- <http://www.nerc.gov.ua/> → Газ природний → Ліцензування → Реєстри ліцензіатів → Ліцензійний реєстр НКРЕКП
- Інформація включає: Найменування та реєстраційний номер, статус ліцензії, номер та дату рішення НКРЕКП, веб-сайт, контактну інформацію

Веб-сайт постачальника – Всі постачальники зобов'язані вести власний веб-сайт

- Веб-сайти постачальників містять багато необхідної інформації
- Регулятором вимагається чітко викладення певної інформації

Портали постачальників газу/Платформи з консолідованою інформацією – Gasoteka.ua

- Надають можливість для ознайомлення
- Не всі постачальники надають повну інформацію
- Для аналізу доступна лише ціна
- Досі в процесі розробки, буде презентовано далі

Картинки для прикладу

Ліцензійний реєстр Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та ком

Повне найменування суб'єкта господарювання	Сфера діяльності	Статус ліцензії	Тип рішення	Номер рішення	Дата рішення	Дата початку ліцензії
ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МАКІВКАГАЗ"	ринок при газ	чинна	видача	255	2010-03-18	2010-03-2
ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МАКІВКАГАЗ"	ринок при газ	чинна	видача	255	2010-03-18	2010-04-0
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР	ринок при	чинна	видача	260	2010-03-18	2010-03-2

Ліцензійний реєстр НКРЕКП

Веб-сайти постачальників

ГАЗОТЕКА (ТЕСТОВИЙ РЕЖИМ) Підписатися на оновлення

	Щомісячний Ціна на місяць: 4.8 грн/м³ (Жовтень 2020) Умови оплати: Оплата в кінці місяця	Сплачуєте ~€1000/місяць €12000/рік	Економте щороку до €5042	Подати заявку онлайн Більше про тариф
	Стандартний Ціна на місяць: 5.49 грн/м³ (Жовтень 2020) Умови оплати: Оплата в кінці місяця	Сплачуєте ~€1143/місяць €13725/рік	Економте щороку до €3317	Подати заявку онлайн Більше про тариф
	Стандартний Ціна на місяць: 5.49 грн/м³ (Жовтень 2020) Умови оплати: Оплата в кінці місяця	Сплачуєте ~€1143/місяць €13725/рік	Економте щороку до €3317	Подати заявку онлайн Більше про тариф

Енерджи кийвгаз

ГОЛОВНА АБОНЕНТАМ ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ НОВИНИ ПРО КОМПАНІЮ

ТАРИФИ АКЦІЯ СТАТИ НАШИМ КЛІЄНТОМ

Постачальник останньої надії Особистий кабінет

etg.ua Газ Електроенергія Про компанію Контакти +38 (044) 459 26 15

ДЕТАЛЬНІШЕ

Опалювальна площа: 121.4 м²

Група споживання: 16. Абоненти, що використовують газ для комплексного споживання (індивідуальне опалення та приготування їжі та/або підгрів води), з опалювальною площею від 100 до 250 кв. м включно. Показати коефіцієнти

Ваші лічильники: Лічильник GALLUS 2000-U G2.5 №05048554. Розташування/оснащення: В опалювальному приміщенні на відстані більше 1,5 м від входу газопроводу. Дата чергової повірки 03.10.2016. Показати коефіцієнти

Ваші прилади: Котел газовий одноконтурний КОТЕЛ (х) - 1 шт. Плита газова ПЛИТА - 1 шт. Перевірте чи відповідають прилади, які ви встановили в особистому кабінеті, тим, що ви використовуєте

Дані особового рахунку станом на 29.09.2020

КУПУЙ ГАЗ НА ЗИМУ У ВЕРЕСНІ

4,99 грн/куб.м 1.09 - 15.09

5,49 грн/куб.м 16.09 - 30.09

Твоя енергонезалежність

104 MOBILE Light

Завантажуйте в App Store

GASOTEKA.UA

Буде детально презентовано далі

Як використовувати ліцензійний реєстр

Сфера діяльності

Ліцензійний реєстр Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунального господарства

Повне найменування суб'єкта господарювання	Сфера діяльності	Статус ліцензії	Тип рішення	Номер рішення	Дата рішення	Дата початку ліцензії
ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МАКІЇВКАГАЗ"	ринок природного газу	чинна	видача	255	2010-03-18	2010-03-20
ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МАКІЇВКАГАЗ"	ринок природного газу	чинна	видача	255	2010-03-18	2010-04-01
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР	ринок природного газу	чинна	видача	260	2010-03-18	2010-03-20

Sort A to Z
Sort Z to A
Sort by Color
Clear Filter From "Вид діяльності"
Filter by Color
Text Filters
Search
 (Select All)
 зберігання природного газу, газу (інше)
 постачання природного газу
 постачання природного газу, газу (інше)
 розподіл природного газу
 розподіл природного, нафтового газу
 транспортування природного газу
 транспортування природного, нафтового газу

Sheet1

found

USAID Проєкт енергетичної безпеки

На що звернути увагу при прийнятті рішення?

Ключові чинники

Діюча ліцензія
Ціна та наявні тарифні плани
Фінансова звітність (за наявності)
Зручний веб-сайт, рівень обслуговування споживачів персоналом

Додаткові чинники

Досвід на ринку
Наявні канали комунікації
Легкість доступу до постачальника
Інформація про персонал та власників – прозорість

Юридичні/регуляторні чинники

Результати перевірок НКРЕКП

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Процедура зміни постачальника газу для побутових споживачів

Євген Черв'яченко,
Консультант з комунальних послуг

Огляд поточної ситуації

10 червня 2020 р. НКРЕКП ухвалила Постанову #1018, якою було спрощено процедуру зміни постачальника для побутових споживачів та визначено, що новий постачальник є єдиною точкою контакту для споживача в процесі зміни постачальника.

Із 1 серпня 2020 р. було скасовано ПСО для постачання газу побутовим споживачам. Спрощена та зручна для споживача процедура зміни постачальника є **однією з основних передумов конкуренції за постачання газу побутовим споживачам.**

Процедура зміни постачальника відповідає Директивам ЄС

Однак ми будемо продовжувати моніторинг ефективності та можливостей для вдосконалення

Процедура зміни постачальника з точки зору споживача

Споживач
подає новому
постачальнику
Заяву-
приєднання

Протягом 5 робочих
днів після подання
Заяви

Протягом 15
днів після
подання Заяви

Протягом 20 днів
після подання
Заяви

Не пізніше 21 дня після подання
Заяви (наступного дня після
зміни на платформі ГТС)

Протягом 3 днів
після змін на
платформі ГТС

Може отримати запит
на додаткову
інформацію /
пояснення

Має
відповісти
на запит

Крайній термін прийняття
рішення постачальником та
внесення відповідних змін на
платформі ГТС

Новий постачальник починає
постачання споживачу (договір з
попереднім постачальником
припиняє свою дію)

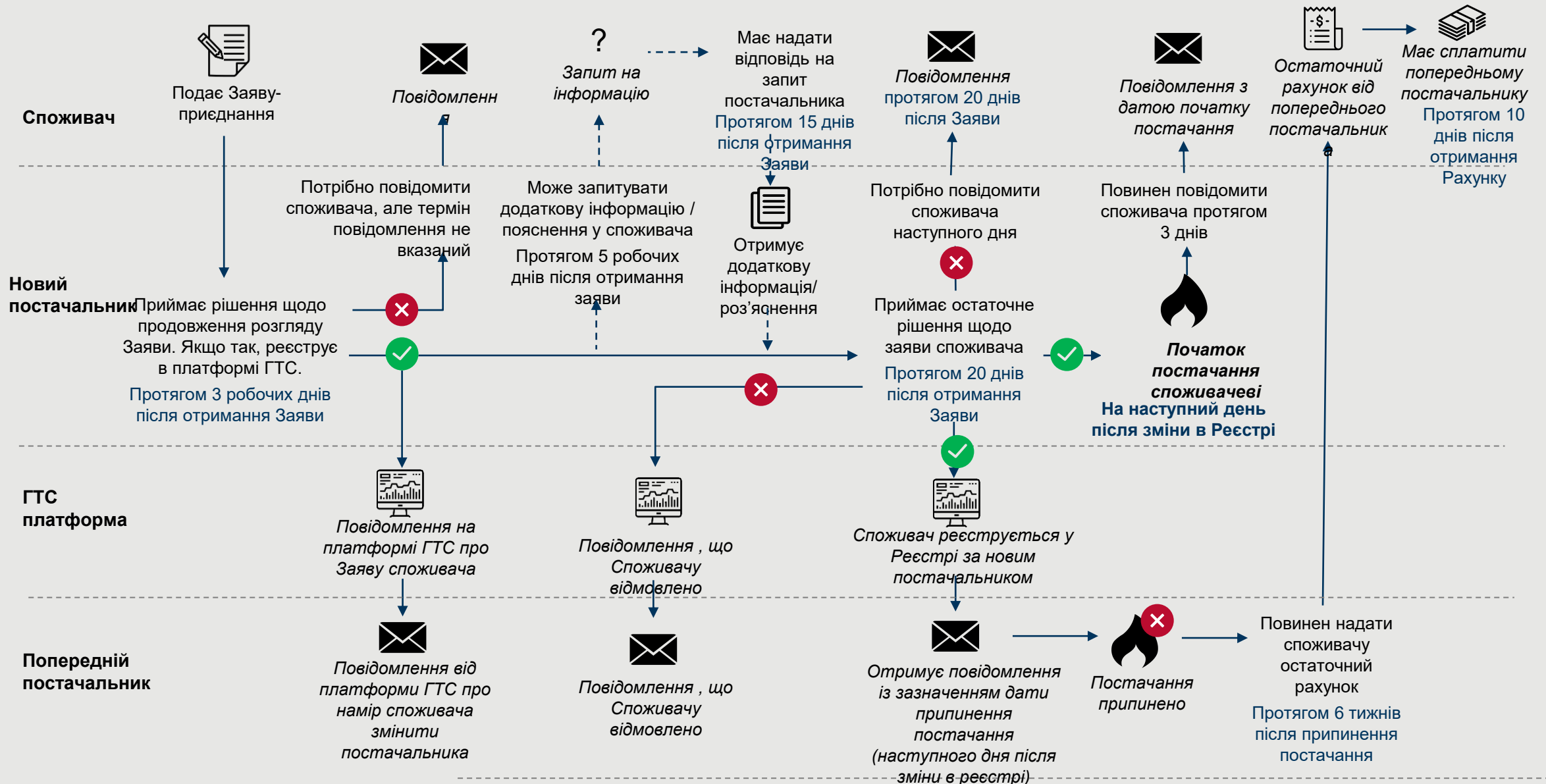
Споживач отримує
повідомлення про дату
початку постачання

Заява подається з наступними супровідними документами :

- Підтвердження прав власності або користування об'єктом (приміщенням);
- Паспорт або ID-картка та ІПН споживача;
- Належна довіреність представника споживача (за потреби);
- Інші документи, перелічені на веб-сайті постачальника газу

Поточна процедура зміни постачальника (узагальнена)

ПОН – Безперервне постачання в екстремальних обставинах

- банкрутство або ліквідація поточного постачальника;
- анулювання або призупинення дії ліцензії поточного постачальника;
- не включення споживача до реєстру споживачів;
- споживач не мав достатньо часу, щоб укласти договір з новим постачальником.

**Автоматичний перехід, але
максимальний термін
використання ПОН – лише 60
днів/рік**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Якою є чутливість цін на газ у опалювальному сезоні 2020/2021

Джордж Карагутофф,
Старший економіст з енергетики ESP

Вплив різних сценаріїв на цінові прогнози для зими 2020-21 рр.

Формування цін

- Основні компоненти – оптова ціна газу та націнка
- Оптова ціна значно зменшилася порівняно із середньою ціною минулого року у 5336 грн/1000м³
- Тарифи ОГРМ співставні з націнками
- Тариф ОГТС низький (підтримується доходом від транзиту)
- ПДВ – податок для кінцевих споживачів (20%)

Припущення по націнках: після липня 2020 р.

1. Базова – 2,5%
2. Середня – 10%
3. Вища – 20%

Зростання очікується після скасування ПСО

ОГРМ: Жодних змін

ОГТС: Жодних змін

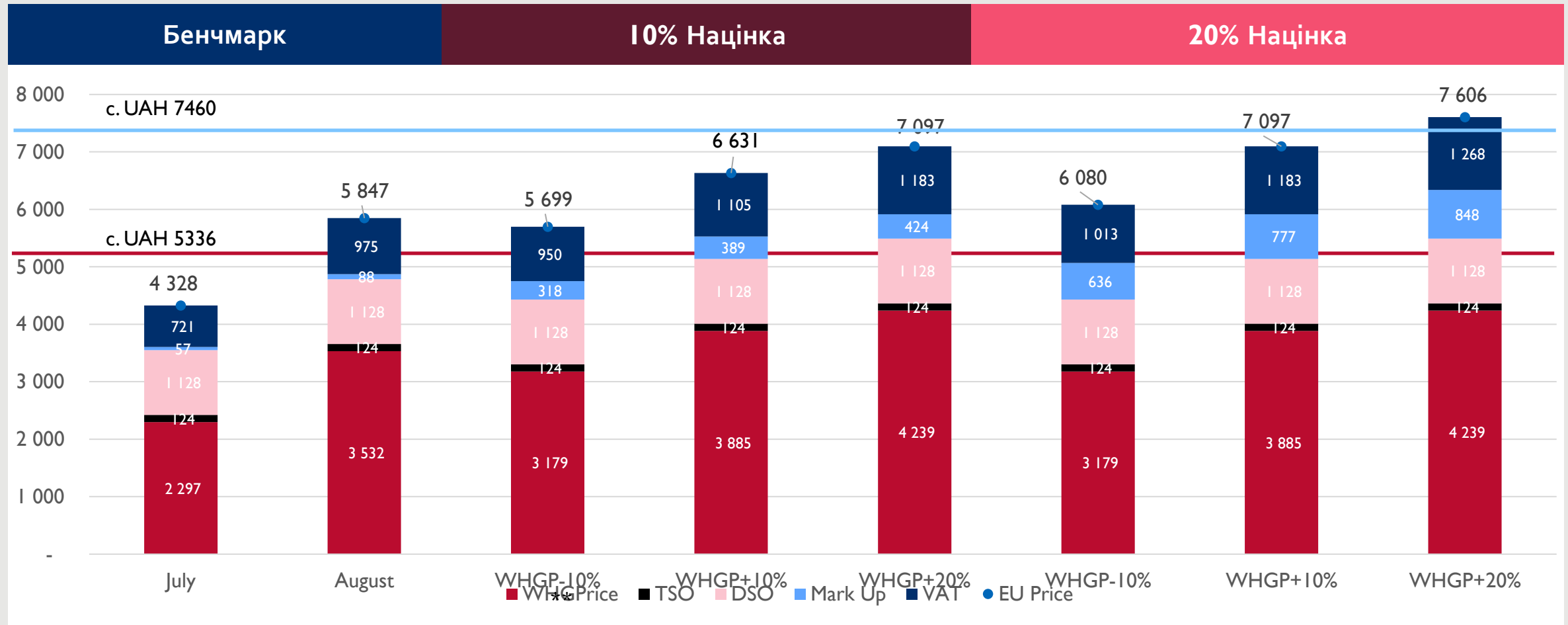
Припущення щодо оптової ціни газу:

1. Базовий – без змін
2. Помірний – повернення до рівня грудня 2019 року (20% зростання)
3. Вищий – 40% зростання від рівня січня-березня 2020 р.

Збільшення очікується із зростанням попиту, постачання обмежене на початку зимового періоду

Потенційні сценарії цін для ПС* на зиму 2020-21 рр.

Дисклеймер: прогнози цін виконані для ілюстрації можливих рівнів остаточних цін для побутових споживачів. Через дуже високу невизначеність як внутрішніх, так і зовнішніх цін актуальна ціна може відрізнятись від будь-якого із приведених тут сценаріїв

*ПС – Побутові Споживачі **WHGP – Оптова ціна природнього газу